

Stockholm 31 januari 2025

Remiss: SS 618000 Säkra affärer – Krav på leverantör och leverantörskedja

FAR har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter avseende Svenska Institutet för Standarders (SIS) remiss *SS 618000 Säkra affärer – Krav på leverantör och leverantörskedja*. Standarden specificerar vilka krav en leverantör ska uppfylla och kunna verifieras mot. Verifiering gentemot standarden är tänkt att vara ett sätt för seriösa företag att visa att de lever upp till kraven i standarden. Näringslivet och därmed samhället är beroende av att företag och andra aktörer agerar seriöst och enligt de lagar och regler som riksdag och myndigheter beslutat om. FAR stödjer syftet med standarden men anser att den är för omfattande och svår att tillämpa för både stora och små företag

FAR mottog även möjligheten att besvara SIS tidigare remiss *24459 avseende ftSS 618000*. FAR ser positivt på att flera av de synpunkter FAR framförde i den föregående remissen har beaktats, men vidhåller ställningstagandet från den 4 september 2023. FAR vill med anledning av detta anföra följande.

FAR:s ställningstagande

FAR avstyrker förslaget till standard i sin nuvarande form enligt remissförslaget. En viktig punkt är hur företagets efterlevnad av kriterierna ska verifieras. Upphandlare och inköpare som förlitar sig på verifieringen och efterlevnaden av standarden behöver kunna göra detta under hela upphandlingsprocessen, vid ingående av avtal och vid leverans. Denna period kan sträcka sig över flera år vid större kontrakt. Dokumentet SIS/TS 618010 kan hantera dessa frågor, men det är inte tillgängligt vid remissen.

Om förslaget omarbetas kan det bli mer relevant och bättre uppfylla sitt syfte. Ett alternativ är att initialt begränsa omfattningen av standarden och sedan utöka med ytterligare krav över tid. Detta gäller både vilka företag i leverantörsledet som ska inkluderas och vilka krav som ska vara uppfyllda. Standarden kan också riktas tydligare mot specifika branscher. Om kriterierna blir för krävande att uppfylla eller att visa att de har uppfyllts, kan standarden påverka sund konkurrens negativt.

Övergripande synpunkter

FAR hänvisar till sitt tidigare svar på SIS remiss 24459 avseende ftSS 618000 där FAR framförde kommentarer till följande övergripande synpunkter.

Omfattande kriterier

Standarden innehåller ett stort antal kriterier som företaget ska uppfylla i de fall de är tillämpliga. Vissa av dem är sådana som kan ändras snabbt så som flera av punkterna under 5.1 (ansökan eller beslut om rekonstruktion eller konkurs) vilket innebär att ett företag som till exempel tvingas att ansöka om rekonstruktion på grund av att en väsentlig kund gått i konkurs förlorar rätten att hävda att de följer standarden.

Periodicitet i verifiering

Standarden bör innehålla en tydlig uppgift om periodicitet för verifiering av såväl det egna företaget som underleverantörer. Företaget kan enligt avsnitt 11 publicera ett uttalande om att de ”är ett säkert leverantörsval enligt SS 618000”. I och med att vissa kriteriers status kan ändras snabbt (se ovan under rubriken Omfattande kriterier) behöver företaget ha en rutin för att kontinuerligt bevaka att kriterierna är uppfyllda för det egna företaget och för underleverantörer.

Varje underleverantör

Enligt förslaget så ska ”varje juridisk eller fysisk person som leverantören avser att anlita för att genomföra uppdrag eller del av uppdrag” uppfylla kraven i standarden. Standarden bör definiera vilka underleverantörer som avses, det vill säga om till exempel fraktbolag, lokalhyresvärdar och bolag som hyr ut utrustning också ingår. Initialt kan standarden begränsas till företaget för att sedan byggas på med att kraven även gäller leverantörsledet.

Verifiering

Standarden tillåter verifiering av första, andra och tredje part. Det bör noteras att viss information som ingår i standardens kriterier redan är granskade på olika sätt av oberoende parter och andra kriterier baseras på offentlig information från bland annat Bolagsverket, Skatteverket och Kronofogden. Den offentliga informationen sammanställs av kreditbedömningsföretag och ingår som parametrar i kreditbedömningsföretagens modeller för bedömning av företag och ingår i deras riskklassificeringar.

Rättsliga frågor – integritet

Flera av kriterierna under avsnitt 5.3 kräver kännedom om företrädares och andras rättsliga förhållanden så som näringsförbud, misstanke om brott samt registrering på sanktions- eller varningslistor. Kommittén bör se över huruvida information av detta slag är förenligt med dataskyddslagstiftning (GDPR).

Administration av uppfyllande av standarden

Företaget ska enligt avsnitt 11 omedelbart meddela det organ som genomfört verifieringen om det inte uppfyller kraven i standarden. Flera av kriterierna kräver därmed kontinuerlig eller regelbunden uppföljning, exempelvis uppgifter om företrädare, ägare, personal och underleverantörer för att

säkerställa att företaget lever upp till dem. Denna uppföljning kommer med stor sannolikhet kräva omfattande administration.

För detaljerade kommentarer se bifogad sammanställning och FAR:s svar på den tidigare remissen. FAR har valt att främst kommentera de punkter som berör FAR:s branschs intresse- och kunskapsområden det vill säga revision, redovisning och bolagsrätt.

FAR

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'K. Apelman'.

Karin Apelman
Generalsekreterare och vd

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Björn Irlé'.

Björn Irlé
Auktoriserad revisor